

A. ĐỌC - HIỂU**Hình dáng của nước**

Màn đêm đã buông xuống. Trong không gian yên ắng chỉ còn nghe thấy tiếng tí tách của những hạt mưa rơi. Nằm trong nhà bếp ghé mắt ra cửa sổ, anh Đũa Kều hỏi bác Tủ Gỗ.

- Bác Tủ Gỗ ơi, nước thì có hình gì bác nhỉ?

Không kịp để bác Tủ Gỗ lên tiếng, Cốc Nhỏ nhanh nhẩu:

- Tất nhiên là nước có hình chiếc cốc rồi. Anh Đũa Kều chưa bao giờ nhìn thấy nước được đựng vừa in trong những chiếc cốc xinh xắn à?

Bát Sứ không đồng tình, ngúng nguẩy:

- Cốc Nhỏ nói sai rồi! Nước có hình giống một chiếc bát. Mọi người vẫn đựng nước canh trong những chiếc bát mà.

Chai Nhựa gần đây cũng không chịu thua:

- Nước có hình dáng giống tôi. Cô chủ nhỏ lúc nào chẳng dùng tôi để đựng nước uống.

Cuộc tranh cãi ngày càng gay gắt. Bác Tủ Gỗ lúc này mới lên tiếng:

- Các cháu đừng cãi nhau nữa. Nước không có hình dạng cố định. Trong tự nhiên nước tồn tại ba thể: rắn, lỏng, khí. Ở thể rắn nước tồn tại dưới dạng băng. Ở thể khí nước tồn tại ở dạng hơi nước và nước chúng ta sử dụng hàng ngày để sinh hoạt là thể lỏng.

Tất cả mọi người lắng nghe chăm chú và nhìn nhau gật gù:

- Ô! Hóa ra là như vậy. Chúng cháu cảm ơn bác Tủ Gỗ.

(Theo Lê Ngọc Huyền)

Khoanh vào chữ cái trước câu trả lời đúng hoặc làm theo yêu cầu:

Câu 1. Cốc Nhỏ, Chai Nhựa và Bát Sứ tranh cãi nhau về điều gì?

- A. Tác dụng của nước
- C. Mùi vị của nước
- B. Hình dáng của nước
- D. Màu sắc của nước

Câu 2. Ý kiến của Cốc Nhỏ, Chai Nhựa và Bát Sứ về hình dáng của nước có gì giống nhau?

- A. Nước có hình chiếc cốc
- B. Nước có hình cái bát
- C. Nước có hình của vật chứa nó
- D. Nước có hình cái chai

Câu 3. Lời giải thích của bác Tú Gõ giúp ba bạn Bát Sứ, Cốc Nhỏ và Chai Nhựa hiểu được điều gì về hình dáng của nước?

- A. Nước không có hình dáng nhất định, có hình của vật chứa nó
- B. Nước có hình dáng nhất định
- C. Nước tồn tại ở thể rắn, thể lỏng và thể khí
- D. Nước tồn tại ở thể lỏng và thể khí

Câu 4. Vì sao Cốc Nhỏ, Bát Sứ và Chai Nhựa đã tranh cãi gay gắt?

- A. Các bạn không giữ được bình tĩnh khi có ý kiến khác mình.
- B. Các bạn không nhìn sự việc từ góc nhìn của người khác
- C. Các bạn không có hiểu biết đầy đủ về điều đang được bàn luận.
- D. Cả ba ý trên.

Câu 5. Bài đọc trên giúp em học được điều gì?

.....

.....

Câu 6. Chọn từ ngữ đồng nghĩa thay thế cho từ in đậm trong các câu dưới đây.

- a. Tôi còn nhớ y nguyên cảm xúc **tự hào** (tự cao/ hãnh diện) mỗi khi được chia sẻ với cả nhà về những điều mình biết.
- b. Những buổi tối nói chuyện cùng gia đình là kí ức **êm đềm** (êm ru/ êm ả), hạnh phúc nhất trong tuổi thơ tôi.

Câu 7. Các từ ngữ in đậm trong đoạn văn dưới đây có tác dụng gì?

Một chiều, khi đến giờ nghỉ, lũ voi không thấy con voi **đầu đàn** ra lệnh dừng chân. Một vài con rống lên dò hỏi, nhưng con **đầu đàn** không trả lời. Con **đầu đàn** thuộc đường nên biết rằng không bao lâu nữa cả bầy sẽ xuống đến đồng cỏ.

(Theo Vũ Hùng)

.....
.....

Câu 8. Dấu gạch ngang trong câu sau có tác dụng gì?

Nhà thơ Lê Anh Xuân – tên thật là Ca Lê Hiến – đã từ chối cơ hội đi học nước ngoài để trở về miền nam quê hương làm anh giải phóng quân.

(Tú Linh)

A. Đánh dấu lời nói trực tiếp của nhân vật.

B. Đánh dấu các ý liệt kê.

C. Nối các từ nằm trong một liên danh.

D. Đánh dấu bộ phận giải thích, chú thích.

Câu 9. Dùng dấu gạch chéo (/) để xác định các vế câu ghép, gạch dưới kết từ hoặc dấu câu được sử dụng để nối các vế câu ghép.

Mỗi lần dời nhà đi, bao giờ con khỉ cũng nhảy phóc lên ngồi trên lưng con chó to. Hễ con chó đi chậm, con khỉ cẩu hai tai chó giật giật. Con chó chạy sai thì khỉ gò lưng như người phi ngựa. Chó chạy thông thả, khỉ buông thõng hai tay, ngồi ngúc nga ngúc ngắc.

(Đoàn Giỏi)

B. KIỂM TRA VIẾT

Viết bài văn tả một ca sĩ, diễn viên, người thân, bạn bè,... mà em ngưỡng mộ.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

A. ĐỌC - HIỂU

Câu 1. Cốc Nhỏ, Chai Nhựa và Bát Sứ tranh cãi nhau về điều gì?

- A. Tác dụng của nước
- C. Mùi vị của nước
- B. Hình dáng của nước
- D. Màu sắc của nước

Phương pháp giải:

Em dựa vào câu hỏi của anh Đũa Kều để chọn đáp án đúng.

Lời giải chi tiết:

Cốc Nhỏ, Chai Nhựa và Bát Sứ tranh cãi nhau về hình dáng của nước.

Đáp án B.

Câu 2. Ý kiến của Cốc Nhỏ, Chai Nhựa và Bát Sứ về hình dáng của nước có gì giống nhau?

- A. Nước có hình chiếc cốc
- B. Nước có hình cái bát
- C. Nước có hình của vật chứa nó
- D. Nước có hình cái chai

Phương pháp giải:

Em dựa vào ý kiến của từng bạn để chọn đáp án đúng.

Lời giải chi tiết:

Ý kiến của Cốc Nhỏ, Chai Nhựa và Bát Sứ đều cho rằng nước có hình của vật chứa nó.

Đáp án C.

Câu 3. Lời giải thích của bác Tủ Gỗ giúp ba bạn Bát Sứ, Cốc Nhỏ và Chai Nhựa hiểu được điều gì về hình dáng của nước?

- A. Nước không có hình dáng nhất định, có hình của vật chứa nó
- B. Nước có hình dáng nhất định

C. Nước tồn tại ở thể rắn, thể lỏng và thể khí

D. Nước tồn tại ở thể lỏng và thể khí

Phương pháp giải:

Em đọc lời giải thích của bác Tủ Gỗ để chọn đáp án đúng.

Lời giải chi tiết:

Lời giải thích của bác Tủ Gỗ giúp ba bạn hiểu nước không có hình dáng nhất định, có hình của vật chứa nó.

Đáp án A.

Câu 4. Vì sao Cốc Nhỏ, Bát Sứ và Chai Nhựa đã tranh cãi gay gắt?

A. Các bạn không giữ được bình tĩnh khi có ý kiến khác mình.

B. Các bạn không nhìn sự việc từ góc nhìn của người khác

C. Các bạn không có hiểu biết đầy đủ về điều đang được bàn luận.

D. Cả ba ý trên.

Phương pháp giải:

Em đọc kĩ bài và dựa vào lời cảm ơn của các bạn.

Lời giải chi tiết:

Cốc Nhỏ, Bát Sứ và Chai Nhựa đã tranh cãi gay gắt vì:

- Các bạn không giữ được bình tĩnh khi có ý kiến khác mình.
- Các bạn không nhìn sự việc từ góc nhìn của người khác.
- Các bạn không có hiểu biết đầy đủ về điều đang được bàn luận.

Đáp án D.

Câu 5. Bài đọc trên giúp em học được điều gì?

Phương pháp giải:

Em dựa vào cuộc tranh cãi của Cốc Nhỏ, Bát Sứ và Chai Nhựa để rút ra bài học.

Lời giải chi tiết:

Khi tranh luận một vấn đề nào đó với người khác em cần có thái độ bình tĩnh, tôn trọng ý kiến của người khác và cần có hiểu biết đầy đủ về điều đang được bàn luận.

Câu 6. Chọn từ ngữ đồng nghĩa thay thế cho từ in đậm trong các câu dưới đây.

- Tôi còn nhớ y nguyên cảm xúc **tự hào** (tự cao/ hãnh diện) mỗi khi được chia sẻ với cả nhà về những điều mình biết.
- Những buổi tối nói chuyện cùng gia đình là kí ức **êm đềm** (êm ru/ êm ả), hạnh phúc nhất trong tuổi thơ tôi.

Phương pháp giải:

Em giải nghĩa từ in đậm để chọn từ đồng nghĩa.

Lời giải chi tiết:

- Tôi còn nhớ y nguyên cảm xúc **tự hào** (tự cao/ hãnh diện) mỗi khi được chia sẻ với cả nhà về những điều mình biết.
- Những buổi tối nói chuyện cùng gia đình là kí ức **êm đềm** (êm ru/ êm ả), hạnh phúc nhất trong tuổi thơ tôi.

Câu 7. Các từ ngữ in đậm trong đoạn văn dưới đây có tác dụng gì?

Một chiều, khi đến giờ nghỉ, lũ voi không thấy con voi **đầu đàn** ra lệnh dừng chân. Một vài con rống lên dò hỏi, nhưng con **đầu đàn** không trả lời. Con **đầu đàn** thuộc đường nên biết rằng không bao lâu nữa cả bầy sẽ xuống đến đồng cỏ.

(Theo Vũ Hùng)

Phương pháp giải:

Em nhớ lại về liên kết câu bằng cách lặp từ ngữ.

Lời giải chi tiết:

Các từ ngữ in đậm có tác dụng duy trì sự thống nhất về đối tượng được nói đến trong đoạn văn, giúp đoạn văn thống nhất về chủ đề, làm nổi bật đối tượng được nói tới.

Câu 8. Dấu gạch ngang trong câu sau có tác dụng gì?

Nhà thơ Lê Anh Xuân – tên thật là Ca Lê Hiến – đã từ chối cơ hội đi học nước ngoài để trở về miền nam quê hương làm anh giải phóng quân.

(Tú Linh)

- Đánh dấu lời nói trực tiếp của nhân vật.
- Đánh dấu các ý liệt kê.

C. Nối các từ nằm trong một liên danh.

D. Đánh dấu bộ phận giải thích, chú thích.

Phương pháp giải:

Em nhớ lại các tác dụng của dấu gạch ngang.

Lời giải chi tiết:

Dấu gạch ngang trong câu có tác dụng đánh dấu bộ phận giải thích, chú thích cho “Nhà thơ Lê Anh Xuân.”

Đáp án D.

Câu 9. Dùng dấu gạch chéo (/) để xác định các vế câu ghép, gạch dưới kết từ hoặc dấu câu được sử dụng để nối các vế câu ghép.

Mỗi lần dời nhà đi, bao giờ con khỉ cũng nhảy phóc lên ngồi trên lưng con chó to. Hễ con chó đi chậm, con khỉ cẩu hai tai chó giật giật. Con chó chạy sải thì khỉ gò lưng như người phi ngựa. Chó chạy thông thả, khỉ buông thõng hai tay, ngồi ngúc nga ngúc ngắc.

(Đoàn Giỏi)

Phương pháp giải:

Em phân tích thành phần câu để xác định các vế câu ghép.

Lời giải chi tiết:

Mỗi lần dời nhà đi, bao giờ con khỉ cũng nhảy phóc lên ngồi trên lưng con chó to. Hễ con chó đi chậm,/ con khỉ cẩu hai tai chó giật giật. Con chó chạy sải/ thì khỉ gò lưng như người phi ngựa. Chó chạy thông thả,/ khỉ buông thõng hai tay, ngồi ngúc nga ngúc ngắc.

B. KIỂM TRA VIẾT

Viết bài văn tả một ca sĩ, diễn viên, người thân, bạn bè,... mà em ngưỡng mộ.

Phương pháp giải:

Em cần chuẩn bị những nội dung sau:

- Lựa chọn người mà em ngưỡng mộ về tài năng, đức độ hoặc có ảnh hưởng lớn tới em: đó có thể là những người nổi tiếng trong một lĩnh vực nào đó như nhà khoa học, nhà hoạt động xã hội, thương gia, cầu thủ, vận động viên, diễn viên, ca sĩ, người làm từ thiện,... hoặc cũng có thể là người thân, bạn bè khiến em đặc biệt ấn tượng về nhân cách và lối ứng xử.

- Bài viết cần nêu được những nét riêng về ngoại hình; hoạt động; sở thích, sở trường;... của người mà em miêu tả. Trong đó tập trung làm nổi bật các yếu tố về ngoại hình, hoạt động,...

- Thể hiện được suy nghĩ, tình cảm, cảm xúc của em trong quá trình miêu tả bằng các từ ngữ như cảm động, ngạc nhiên, thích thú, yêu thích, biết ơn, xúc động,...

Lời giải chi tiết:

Bài tham khảo :

Điệu nhảy Mun-oác với những bước trượt lùi đã trở thành thương hiệu và cũng là biểu tượng độc quyền của nam ca sĩ Mai-con Giắc-xơn. Lần đầu tiên ông biểu diễn điệu nhảy này là khi ông hát ca khúc Bìn-li Gin năm 1983, lúc 25 tuổi. Em đã xem đi xem lại không biết chán clip đó với một niềm ngưỡng mộ sâu sắc.

Ông xuất hiện trên sân khấu trước hàng nghìn khán giả trong bộ trang phục vét đen làm nổi bật chiếc găng tay trái màu trắng (ông chỉ đi găng tay trái) và đôi tất cũng trắng, tất cả đều lấp lánh kim tuyến. Chiếc mũ phớt màu đen đội hờ trên mái tóc xoăn phủ dài đến vai. Nước da ngăm ngăm, đôi mắt to huyền bí. Ngay lập tức, ông thu hút sự chú ý của khán giả vào những động tác vũ đạo khéo léo và quen thuộc như nhún chân, giật hông, đá chân lên cao, xoay vòng. Rồi đột ngột, ông nhấc chiếc mũ trên đầu, ra một góc sân khấu, thân hình lắc lư, hai tay đưa lên vuốt ngược tóc ra phía sau, sau đó tay phải nắm lấy mi-crô và cất tiếng hát.

Trong khi hát, ông vẫn không ngừng thể hiện những điệu nhảy uyển chuyển của mình. Khán giả đứng hết dậy, vỗ tay và lắc lư nhảy theo ông. Đến đoạn cao trào, ông giật những bước trượt lùi về phía sau, rồi chống mũi chân lên, trong chốc lát, cả thân hình ông đổ trên hai mũi chân, hơi ngả về phía trước, rồi nhanh chóng chuyển sang xoay mấy vòng. Đó chính là bước nhảy Mun-oác. Khán giả vỡ oà trong sự sốt sắng với những tiếng huýt sáo dậy lên khắp nơi. Ông kết thúc màn trình diễn với dáng đứng thẳng, cánh tay phải giơ lên cao, làn da ửng hồng, đôi mắt khép hờ trong tiếng hoan hô vang dậy. Hình như ông cũng đang ngây ngất trong âm nhạc và các bước nhảy của chính mình. Đúng như người đời nhận định, không chỉ âm nhạc, những điệu nhảy của danh ca người Mỹ cũng trở thành di sản để lại cho thế hệ sau. Dù điệu nhảy Mun-oác của ông chỉ diễn ra chưa đến ba giây và chỉ lặp lại thêm một lần nữa trong lần biểu diễn này, nhưng nó khiến người ta nhớ mãi. Sau buổi biểu diễn hôm đó, trẻ em khắp nước Mỹ đã tìm cách bắt chước điệu nhảy của Giắc-xơn. Ngày nay, một số ca sĩ Mỹ nổi tiếng cũng học hỏi vũ đạo này để biểu diễn trên sân khấu.

Hằng ngày, chứng kiến nhiều anh chị, thậm chí các bạn nhỏ đam mê luyện tập và biểu diễn các điệu nhảy đường phố, em lại nhớ tới Mai-con Giắc-xơn. Thế giới luôn ghi nhận tài năng và tinh thần lao động nghệ thuật không mệt mỏi của “Ông hoàng nhạc Póp”. Cho dù ra đi từ rất sớm, nhưng những gì ông để lại vẫn sống mãi trong lòng những người yêu nghệ thuật.